

obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 10. října 1923, kterým bylo usneseno zadání stavby sekundárního vedení žalobkyni, tak i usnesení ze dne 21. listopadu 1923, týkající se zadání stavby transformační stanice, a usnesení ze dne 3. listopadu 1923, týkající se poskytnutí odstupného žalobkyni v částce 4.000 Kč. Není-li však platného usnesení, není ani platného projevu vůle a nevzniká platná smlouva, což vyplývá z ustanovení občanského zákona, jenž platí vedle podpůrných předpisů obecního zřízení a ustanovení je doplňujících pro smlouvy obcí a s ní sjednané. Tím pozbývá žalobní nárok, pokud se opírá o sjednané smlouvy, veškerého právního základu a nesejde ani na tom, zda žalobkyně, pokud se týče její zástupci věděli o oněch závadách, ač ovšem ze zjištění nižších soudů a z vlastního přednesu žalobkyně plyne, že tomu tak bylo aspoň, pokud jde o stížnost podanou H. S-em (srov. též plenární usnesení čí. 4321 a rozhodnutí čí. 5971 sb. n. s.). Že se žalobkyně za zjištěného stavu věci z důvodu smlouvy nemůže domáhati zaplacení zažalovaných částek, plyne ostatně i z úvahy, že žalovaná obec, by mohla vyhověti žádání obsaženému v žalobě, musela by se usnésti na výplatě požadovaného peníze, což by bylo usnesením podle § 10 zák. čí. 329/1921 sb. z. a n. neplatným, poněvadž by tu šlo o vydání v rozpočtu neobsažené bez současného zabezpečení úhrady. Pokud konečně žalobkyně opírá žalobní nárok též o právní důvod bezdůvodného obohacení, dovodil v příčině transformační stanice správně již odvolací soud, že o obohacení nelze mluvit, ano nebylo zjištěno, že žalovaná obec transformační stanice převzala nebo že jí nějak používá. V podstatě totéž platí i o sekundárním vedení, za něž soud druhé stolice — jak doličeno neprávem — přiznal žalobkyni odměnu z důvodu smlouvy, takže žalobní nárok ani s tohoto hlediska a to ani z části nelze uznati důvodným.

Čís. 7744.

Nejde o změnu žaloby, nýbrž o pouhou její úpravu, žádána-li náhrada škody jen pro případ, že by soud nevyhověl původní žalobní žádosti o vydání předmětu nájmu.

(Rozh. ze dne 2. února 1928, R II 26/28.)

Soud první stolice připustil změnu žaloby, rekursní soud zamítl žalobcův návrh, by byla připuštěna změna žaloby. Důvody: V žalobě jest potvrzeno, že žalovaný pronajal žalobci na šest roků za ročních 8000 Kč obytný dům se sladovnou v L. a navrženo, by bylo uznáno právem, že jest žalovaný povinen dodržeti smlouvu a vydati předmět nájmu žalobci do užívání; předmět sporu oceněn na 40.000 Kč. Při druhém ústním jednání doplnil žalobce žalobní žádost v ten rozum, že je žalovaný alternativně povinen zaplatiti žalobci pro nesplnění smlouvy 318.000 Kč s úrokem. Žalovaný ohradil se proti této změně. Procesní soud změnu připustil, právě v důvodech svého usne-

sení, že žalobce jak původní, tak i alternativně doplněnou žádostí domáhá se určitého plnění, jehož základem je nájemní smlouva, doplněním žalobní žádosti nenastane ani průtah ani stížení jednání, neboť i bez tohoto doplnění musela by býti řešena otázka, zda podmínka smlouvy, že nájemní poměr mezi stranami nastane od toho dne, kdy Jan H. vyklidí najaté objekty, už byla splněna čili nic; změna připuštěna z důvodů procesní hospodárnosti, zvláště, když procesní soud je podle § 49 č. 5 c. ř. s. příslušným pro rozhodnutí o alternativní žádosti. Rekursní soud má stížnost za důvodnou. Předem se podotýká, že případ, o který tu jde, nespadá pod ustanovení posledního odstavce § 235 c. ř. s., neboť není žádán ani jiný předmět ani není žádáno interese na místě plnění původně požadovaného, od něhož by bylo nutno upustiti, nýbrž požadováno je původní plnění nebo nové plnění, alternativně. Jest pravda, že jak původní plnění, tak i plnění alternativní žádostí požadované kotví v témž právním důvodu, ve smlouvě nájemní ohledně onoho druhého v § 1121 obč. zák.; o změnu právního důvodu tedy nejde. Jde však o rozšíření žalobní žádosti už proto, že v žalobě byl předmět sporu, pozůstávající v dodržení šestileté nájemní smlouvy s nájemným 8000 Kč, oceněn na 40.000 Kč, kdežto nyní je alternativně požadováno buď dodržení smlouvy, — o němž není tvrzeno, že se stalo nemožným — nebo zaplacení 318.000 Kč. Jest také správným, že i bez doplnění žalobní žádosti musela by býti zjišťována jsoucnost smlouvy, pokud se týče podmínka její účinnosti. Leč, kdežto v případě, že by bylo zůstalo jen při původní žádosti, byla by zjištěním okolnosti shora uvedené úloha procesního soudu skončena a věc dospělou pro rozhodnutí, byla by tímto zjištěním, přijde-li i žádost o zaplacení 318.000 Kč v úvahu, zjištěna jen otázka předurčující (na tolik, na kolik se zjišťuje rozsudkem mezitímním), potom by však bylo ještě asi nutno prováděti značně rozsáhlá — uváží-li se, že jde o odškodné pro nesplnění nájemní smlouvy na více let uzavřené — šetření o výši odškodného; žalobce, jenž se obmezil jednoduše na svůj požadavek a dosud ani slovem neuvedl, zač to požaduje, musel by teprve podrobně uvést skutkové okolnosti, o které opírá tu neb onu složku požadovaného odškodného, musel by detailovati a konkretisovati, nabídnouti důkazy, žalovaná strana musela by přednésti své námitky a soud by musel prováděti dotyčné důkazy. To však znamenalo by podle názoru rekursního soudu podstatný průtah, podstatné stížení jednání v tomto sporu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobce ani nezměnil žalobní důvod, což ostatně uznává i rekursní soud, ani nerozšířil žalobní žádání, nýbrž vzhledem k přednesu žalovaného, že nemovitosti, o něž jde, zatím prodal, upravil toliko žalobu pro případ, že by soud nevyhověl původní jeho žalobní žádosti. Nejde tedy o změnu žaloby podle § 235 první odstavec c. ř. s., nýbrž o pouhou její úpravu podle § 235 čtvrtý odstavec, a nezáleží ani na tom, že za-

lobce žádá náhradu škody alternativně, neboť nežádá náhradu škody (interese) vedle předmětu původně zažalovaného, nýbrž jen místo něho, jak to § 235 čtvrtý odstavec c. ř. s. předpokládá (srovnej zdejší rozhodnutí čis. 44 sb. n. s.). Důvodnému dovolacímu rekursu bylo proto vyhověno, aniž bylo třeba, obírat se otázkou, zda následkem nové úpravy žaloby není se obávati značného stížení nebo průtahu jednání.

Čís. 7745.

Rozkaz majitele domu, by bylo rozsvěcováno $\frac{1}{4}$ hodiny po západu slunce, není dostatečně přesným a jest majitel domu práv náhradou škody z úrazu na neosvětlené chodbě, nedozíral-li na to, by bylo včas rozsvíceno. Pro ručení za škodu jest nerozhodno, že majitel domu nebyl uznán vinným v trestním řízení. I ten, kdo měl osvětlovati chodbu, jest práv náhradou škody, neosvětlil-li chodbu včas.

(Rozh. ze dne 2. února 1928, Rv II 235/27.)

Žalobkyně spadla do sklepa v domě, jehož chodba nebyla osvětlena a poranila se. Dům náležel G-ovi, povinnost osvětlovati chodby náležela M-ové. Žalobní nárok na náhradu škody uznal *pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* polovinou co do důvodu po právu proti G-ovi, proti M-ové žalobu zamítl. *O d v o l a c í s o u d* nevyhověl odvolání žalovaného G-a, k odvolání žalobkyně uznal žalobní nárok co do důvodu z polovice po právu i proti M-ové. *D ů v o d y*: První soud zjistil, kteréhož zjištění se žalobci sami dovolávají a dlužno z něho vycházeti, že žalovaná M-ová převzala na se na žádost G-ovu povinnost osvětlování chodby a schodů. Z toho prvý soud usuzuje, že tím nepřevzala smluvní povinnost vůči třetím osobám, což jest správné. Povinnost tu převzala jen vůči žalovanému G-ovi. Prvý soud také nepraví, že není tu smluvní povinnosti její vůči G-ovi, jak mylně se v odvolání žalobců tvrdí, nýbrž dovodiv, že má žalovaný G. povinnost smluvní podle § 1313 a) obč. zák. k osvětlování chodby a schodů vůči nájemníkům a tudíž i vůči osobám třetím, usuzuje, že této smluvní povinnosti M-ová nemá ani k nájemníkům ani k osobám třetím a jen v důsledku tohoto názoru neuznává její zodpovědnost za škodu či zavinění. Ovšem názoru prvního soudu o povinnosti smluvní žalovaného G-a podle §§ 1313 a) obč. zák., jak dále uvedeno bude, nesdílí soud odvolací a nelze ani pro posouzení zavinění žalované M-ové z tohoto názoru vycházeti. Také o jednatelství bez příkazu podle § 1035 obč. zák. a zodpovědnosti žalované M-ové a zodpovědnosti její za opomenutí osvětlení chodeb a schodů nelze mluvit, když je zjištěno, že převzala smluvně, třeba snad bezplatně, osvětlovací povinnost. Ani § 1002 obč. zák. nedovolávají se žalobci důvodně pro povinnost této žalované, neboť podle § 1014 obč. zák. ručil by za škodu v mezích plné moci M-ové dané G. sám. Za to však právem dovolávají se žalobci ustanovení § 1295 obč. zák. pro povinnost žalované M-ové k náhradě škody způsobené jejím zaviněním. První soud zjistil,